

INFORMATĪVAIS MATERIĀLS SABIEDRĪBAI PAR RĪCĪBU AVĀRIJU SITUĀCIJĀS SIA “NESTE LATVIJA”

VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

SIA “Neste Latvija” Rīgas terminālis

Laivinieku iela 5, Rīga, LV-1015

- SIA „Neste Latvija” Rīgas termināļa augstākā vadība ir SIA „Neste Latvija” valde, kuru terminālī pārstāv termināļa vadītājs.
- SIA “Neste Latvija” termināļa civilās aizsardzības sistēmas vadītājs ir termināļa Vides un drošības speciālists Imants Barons.
- Informācija par termināļa darbību pieejama <https://www.neste.lv/lv/content/termin%C4%81lis>. Saņemt papildu informāciju, kā arī iepazīties ar Drošības plānu un Civilās aizsardzības plānu, var zvanot uz tālr. 67353761 darba dienās no plkst. 10.00 līdz 12.00.

SIA “Neste Latvija” Rīgas termināļa darbībai ir izstrādāts **Drošības pārskats** un **Civilās aizsardzības plāns**, kas reglamentē SIA „Neste Latvija” termināļa vadības un darbinieku gatavību avārijas gadījumiem, kā arī nosaka obligātās sākotnējās darbības avāriju un citu apzināto apdraudējumu gadījumā. Šajos plānos ir iekļauta informācija par iespējamo avāriju seku izplatību, iespējamo apkārtnes objektu un iedzīvotāju apdraudējumu, apdraudējuma veidiem un iespējamiem ietekmes efektiem, kā arī iekļauta informācija par neatliekamiem pasākumiem avārijas gadījumā un apziņošanas kārtību.

Atbilstoši 2016.gada 1.marta Ministru kabineta noteikumu Nr.131 “*Rūpniecisko avārijas riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi*” nosacījumiem SIA „Neste Latvija” Rīgas termināļa **Drošības pārskats** ir iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā, **Iesniegums par bīstamajām vielām** - Valsts vides dienestā.

SIA „Neste Latvija” savā darbībā vadās pēc starptautiski atzītiem kvalitātes, vides, veselības un drošības sistēmu standartiem un ir sertificētas atbilstoši ISO 9001:2008; ISO 14001:2004 un OHSAS 18001:2007 standartu prasībām.

SIA “NESTE LATVIJA” RĪGAS TERMINĀĻA DARBĪBA

SIA “Neste Latvija” Rīgas terminālī tiek veikta darbība ar gaišo naftas produktu (benzīns, dīzeļdegviela, utml.) uzglabāšanu rezervuāros un pārkraušanu tankkuģos, autocisternās un dzelzceļa vagonu cisternās. Terminālī

izvietoti seši rezervuāri (katrs 5000 m³), vagoncisternu noliešanas estakāde, sūkņu stacija, manifolds, cauruļvadu sistēma un tankkuģu uzpildīšanas piestātne ZO-18.

BĪSTAMĀS VIELAS, KAS ATRODAS OBJEKTĀ UN VAR IZRAISĪT RŪPniecisko AVĀRIJU

Benzīns - 1.bīstamības kategorijas, bezkrāsains, gaistošs un viegli uzliesmojošs šķidrums ar zemu viskozitāti un raksturīgu naftas ogļūdeņražu smaržu. Īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums. Tvaiki ir smagāki nekā gaiss un var radīt eksplozīvu maisījumu vidi. Var kairināt ādu. Lielas koncentrācijas ieelpošanai ir narkotisks efekts un var izraisīt galvas sāpes, reiboni un miegainību. Norīšanas gadījumos var izraisīt ģenētiskus bojājumus vai izraisīt nāvējošu ķīmisko pneimonītu. Benzīns var saturēt līdz 1% benzolu, kas tiek klasificēta kā kancerogēna viela, ilgstoša iedarbība var kaitēt auglībai vai izraisīt citas slimības. Pastāv gruntsūdeņu piesārņojuma un saindēšanas risks. Toksisks ūdens organismiem un var izraisīt ilgstošu, nelabvēlīgu ietekmi uz ūdens vidi.

Dīzeļdegviela - 3.bīstamības kategorijas, bezkrāsains vai dzeltenbrūns gaistošs šķidrums ar raksturīgu ētera (saldenu) smaku. Uzliesmojošs šķidrums. Tvaiki ir smagāki nekā gaiss un var radīt eksplozīvu maisījumu vidi. Viela kairinoši iedarbojas uz ādu, acīm, degunu un rīkli, kaitīgs ieelpojot var izraisīt reiboni, galvassāpes un nelabumu un bezsamaņu. Iekļūšana plaušās var izraisīt nāvējošu ķīmisko pneimonītu. Dīzeļdegviela var saturēt ievērojamu daudzumu aromātisko ogļūdeņražu savienojumus, daži no tiem tiek uzrādīti kā iespējamie vēža izraisītāji. Ilglaicīga vai atkārtota atrašanās vietas ietekmē var izraisīt orgānu bojājumus. Pastāv gruntsūdeņu piesārņojuma un saindēšanas risks. Toksisks ūdens organismiem un var izraisīt ilgstošu, nelabvēlīgu ietekmi uz ūdens vidi.

Ligroīns (nafta, vieglais alkilētais) - 2.bīstamības kategorijas dzidrs bezkrāsains šķidrums ar raksturīgu ogļūdeņražu aromātu. Alkilāts ir vieglāks par ūdeni, nokļāj tā virsmu lielās platībās. Gruntī – migrē pazemes ūdeņos, atmosfērā – ar gaisa masām lielos attālumos. Zema noturība ūdens vidē. Pakļaujas biodegradācijai. Kontaktā ar ādu un gļotādu kairina to. Ilgstoša kontakta ar ādu rezultātā var izraisīt ķīmiskos apdegumus. Iespējama rezorbītvā (cauri ādai un uz ādu), perorālā (norijot) un inhalatīvā (ieelpojot tvaikus) iedarbība. Tvaiku ieelpošana var izraisīt ķīmisko pneimoniju. Var ietekmēt centrālo nervu sistēmu. Kairina ādu, gļotādas, acis, iespējama narkotiska ietekme (reibonis, eiforija, galvassāpes).

PIRMĀS PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

- **Nokļūstot acīs** – nekavējoties skalojiet ar lielu ūdens daudzumu. Ja parādās iekaisums, kļūst neskaidra redze vai parādās un nepāriet uztūkums, griezieties pie speciālista, lai saņemtu medicīnisko palīdzību.
- **Nokļūstot uz ādas** – noģērbiet netīrās drēbes un skalojiet ādu ar lielu daudzumu ūdens un ziepēm. Ja ādas kairinājums nepāriet, sazinieties ar ārstu!
- **Ielelpojot** – pārvietojiet personu svaigā gaisā un turiet miera stāvoklī, lai būtu ērti elpot. Konsultējieties ar ārstu!
- **Norijot** – NEIZRAISIET VEMŠANU! Konsultējieties ar ārstu (pastāv risks iekļūt plaušās, īpaši, ja rodas nelabums vai kairinājums).

INFORMĀCIJA PAR TO, KĀ BRĪDINĀS UN INFORMĒS PAR RŪPNIECISKO AVĀRIJU UN KĀ JĀRĪKOJAS UN JĀIZTURAS IEDZĪVOTĀJIEM, KURI VAR TIKT IETEKMĒTI ŠĀDĀ AVĀRIJĀ

SIA "Neste Latvija" **apstiprina**, ka objektā ir izveidota trauksmes un apziņošanas sistēma un noteikta kārtība, kādā saskaņā ar objekta civilās aizsardzības plānu atbildīgā persona sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citiem avārijas (operatīvajiem) dienestiem veic reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus nevēlamu notikumu vai rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī plāno un īsteno preventīvos pasākumus iespējamās avārijas seku samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai.

Saņemot ziņojumu par avāriju, saskaņā ar operatīvās apziņošanas shēmu, tiek apziņotas visas nepieciešamās personas, iestādes un termināļa personāls. SIA „Neste Latvija” termināļa vadība, izvērtējot reālo situāciju, pieņem lēmumu par objekta Civilās aizsardzības plāna īstenošanas

sākšanu, nosaka avārijas pagaidu bīstamības līmeni, kā arī pieņem attiecīgus lēmumus avārijas lokalizēšanai un izraisīto seku likvidēšanai.

Lai brīdinātu sabiedrību, rūpnieciskas avārijas gadījumā, kuras rezultātā var tikt apdraudēti iedzīvotāji ar bīstamo vielu toksisko iedarbību vai siltumstarojumu, tiks iedarbināta uz ēkas jumta izvietotā **trauksmes sirēna**, ko ar termināļa atbildīgās personas rīkojumu iedarbina apsardzes darbinieks.

Blakus esošus uzņēmumus informēs telefoniski par rūpnieciskas avārijas draudiem. Ņemot vērā, ka pie rūpnieciskas avārijas scenārija ar ārpusobjekta ietekmi iedzīvotāji netiks apdraudēti, to informēšana nav nepieciešama.

RŪPNIECISKO AVĀRIJU ATTĪSTĪBAS SCENĀRIJI

Rūpnieciskas avārijas termināļa teritorijā ir saistāmas ar bīstamu ķīmisku vielu (maisījumu) noplūdi un šīs noplūdes sekām, no kurām bīstamākās ir:

- peļķes ugunsgrēks,
- tvaiku izplatība toksiskā koncentrācijā apkārtējā vidē,
- tvaiku-gaisa maisījuma mākoņa eksplozija.

Bīstamo vielu noplūde ar ārpusobjekta ietekmi pamatā vērtējama saistībā ar bīstamo vielu noplūdi rezervuāru parkā, no dzelzceļa cisternas uz pievadceļiem un cauruļvada, pa kuru pārsūknē naftas produktus no ZO-18 piestātnes.

Attiecībā par **citū uzņēmumu strādājošo apdraudējumu** smagākās sekas tieši var iestāties pie bīstamo vielu noplūdes no rezervuāra (benzīns), kad toksisko koncentrāciju ietekmē būs pakļauta visa SIA „Circle K Latvia” teritorija un daļēji arī SIA „Naftimpeks” teritorija. Pastarpināta ietekme uz ārpusobjekta darbiniekiem būs sagaidāma pie atvasināta avārijas scenārija kad siltumstarojuma vai pārspiediena ietekmē tiek bojātas SIA „Naftimpeks” tehnoloģiskās vienības, kuras atrodas vistuvāk dzelzceļa pievadceļiem un bīstamo vielu transporta cauruļvadam no ZO-18 piestātnes.

INFORMĀCIJA PAR RŪPNIECISKĀS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBU UN RISKA FAKTORIEM, KĀ ARĪ RŪPNIECISKĀS AVĀRIJAS IESPĒJAMO IETEKMI UZ CILVĒKA VESELĪBU, DZĪVĪBU, ĪPAŠUMU UN VIDĪ

Bīstamajām vielām izlīstot, iekšēju aizdedzināšanas ierosinātāju esamības gadījumā notiks aizdegšanās, kas realizēsies kā peļķes **ugunsgrēks** ierobežotā laukumā.

Pēkšņas aizdegšanās un/vai sprādziena laikā cilvēki būs pakļauti dzīvībai ekstremāli bīstamas temperatūras iedarbībai, smagu apdegumu gūšanai.

Sprādzienbīstamo tvaiku maisījumam aizdegoties, var būt sagaidāms **sprādziens ar pārspiediena izplatīšanos**. Sprādziens jebkurā darba vidē var būt ārkārtīgi postošs. Atrodoties triecienviļņa zonā cilvēki var iegūt iekšējo orgānu bojājumus, kā arī var ciest no sprādziena viļņa izraisītas lidojošu priekšmetu iedarbības, kas var izraisīt bojāeju vai tā rezultātā var iegūt smagus miesas bojājumus.

Sprādzieni rada arī ekonomiskos zaudējumus, kuru apjoms ir tieši atkarīgs no sprādziena lieluma (piemēram, bojāts

aprīkojums, telpas, utt.). Sprādziena sekas gandrīz vienmēr būs ļoti smagas gan cilvēku veselībai, gan uzņēmuma darba videi un iekārtām

Bīstamajām vielām iztvaikojot, veidosies **toksisku un ugunsbīstamu tvaiku – gaisa maisījums**, kas, atkarībā no meteoroloģiskajiem apstākļiem, izplatīsies dažādos attālumos no noplūdes vietas.

Degšanas procesā iespējama dūmu gāzu kaitīga iedarbība, kura var saturēt dažādus toksiskus produktus, kas var izraisīt akūtu saindēšanos vai cilvēku nāvi.

Uzņēmumā identificētie riska faktori ir saistāmi ar pārkraujamajām ķīmiskajām vielām, to fizikālajām īpašībām un avāriju seku izpausmēm notiekot negadījumiem ar iepriekš aprakstītajiem scenārijiem uzņēmumā izmantotajām

ķīmiskajām vielām (siltuma starojuma izpausme, tvaiku toksiskā ietekme un sprādziena pārspiediena ietekme).

Vielu noplūde var notikt tehnoloģisko vienību bojājumu dēļ, cilvēka nepareizas rīcības dēļ, vai dabas katastrofu izraisīta iemesla dēļ (piem., orkāns vai zibens u.tml.).

Noplūdušās vielas iztvaikošanu un lēnu izkliedi apkārtējā vidē veicina bezvējš un atmosfēras inversija, savukārt tvaiku un

gaisa radītā sprādzienbīstamā maisījuma eksploziju var izraisīt dabīgas izcelsmes (piem. zibens, statiskā elektrība) vai mākslīgi radīts uzliesmošanas avots (piem. cigaretes smēķēšana, darbi ar atklātu uguni, iekšdedzes dzinēju izraisīta dzirksteļošana u.c.). Izlījuša šķidruma aizdedzināšanu līdzīgi var izraisīt iepriekš minētie dabīgie vai mākslīgie aizdedzināšanas avoti.

NEATLIEKAMIE PASĀKUMI RŪPNIECISKO AVĀRIJU GADĪJUMOS, KAS VEICAMI KATRA VEIDA SCENĀRIJA AVĀRIJAS IEROBEŽOŠANAI, KONTROLEI UN TĀS ESKALĀCIJAS NEPIEĻAUŠANAI

- **Dzirdot traukmes sirēnas signālu** – papildu informāciju par rūpniecisko avāriju un veicamajiem aizsardzības pasākumiem var saņemt SIA "Neste Latvija" Rīgas terminālī, zvanot uz tālruni 67353785 vai 67353761.
- **Rīcība, atrodoties telpās** – saņemot brīdinājumu par avāriju vai sajūtot naftas produktu specifisko smaku no ārpuses, aizveriet un noblīvējiet ar ūdenī samitrinātu audumu logus, durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus. Neizslēdziet radioaparātu un televizoru, klausieties turpmāko informāciju. Avāriju gadījumos atstāt telpas atļauts tikai pēc atbildīgo valsts institūciju paziņojuma saņemšanas.
- **Rīcība, atrodoties ārpus telpām** – Saņemot brīdinājumu par avāriju vai sajūtot naftas produktu specifisko smaku, meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja tas nav iespējams, steidzīgi dodieties projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš Jums pūstu no sāniem). Ja Jums ir apgrūtināta elpošana, samērcējiet jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ar ūdeni un elpojiet caur to. Ja tas nav iespējams, centieties aizturēt elpu vai veikt īsas, seklas ieelpas.
- **Ieklausieties** Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk - VUGD), Valsts policijas personāla sniegtajos paziņojumos pa skaļruņiem un izpildiet tos.
- **Nelietojiet atklātu uguni** un neveiciet darbības, kas izraisa dzirksteļošānu vai ugunsliedziņu rašanos.
- Ja iespējams, **pārliecinieties**, ka apkārtējiem ir zināms par avāriju un ir skaidrs kā rīkoties.
- **Sagatavojieties iespējamai īslaicīgai evakuācijai** drošā attālumā no bīstamās zonas, vai īpašos gadījumos - evakuācijai, līdz ņemot personu apliecinošus dokumentus, zāles, pirmās nepieciešamības preces, naudu u.c.
- **Evakuācija** – informācija par evakuēšanas nepieciešamību un papildus norādījumi tiks sniegti ar plašsaziņas līdzekļu vai VUGD un policijas skaļruņu palīdzību. Ja iespējams, dodieties prom ar savu personīgo autotransportu, ievērojot VUGD vai policijas norādījumus un evakuācijas virzienus. Nepieciešamības gadījumā evakuāciju, pagaidu izmitināšanu, aprūpi un īpašumu apsardzi veiks atbildīgās institūcijas (attiecīgā pašvaldība, Valsts un pašvaldības policija, Nacionālie bruņotie spēki, Labklājības ministrijas iestādes) saskaņā ar teritoriālajiem civilās aizsardzības plāniem.
- **Veselības stāvokļa pasliktināšanās gadījumā** (galvassāpes, vājums, līdzsvara traucējumi un vemšana) vērsieties tuvākajā medicīnas iestādē vai, ja Jūsu tuvumā ir cietušie, nekavējoties izsaučiet Neatliekamo medicīnisko palīdzības dienestu pa tālruni 113.

NECELIET PANIKU UN SAGLABĀJIET MIERU!

SIA "Neste Latvija" apstiprina, ka objektā ir nodrošināti nepieciešamie resursi, lai varētu rīkoties rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī īstenot preventīvos pasākumus iespējamo avāriju seku samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai.

AVĀRIJAS GADĪJUMĀ AICINĀM IEVĒROT OPERATĪVO DIENESTU RĪKOJUMUS, INSTRUKCIJAS UN PRASĪBAS!

KONTAKTTĀLRUŅI

Vienotais ārkārtas palīdzības izsaukuma numurs: 112
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests: 113
Valsts policija 110

SIA "Neste Latvija" terminālis apsardze: 67353785
SIA "Neste Latvija" terminālis: 67353761

Šis informatīvais materiāls sabiedrībai ir saskaņots Valsts Ugunsdzēsības un Glābšanas Dienesta un pieejams Valsts vides dienesta tīmekļvietnē